

Памятка для родителей

Данная памятка выпущена в рамках программы "Дети - наше будущее" по проекту "Сознательные родители - счастливый ребенок" по заказу Государственного учреждения "Управление развития человеческого потенциала Туркестанской области".

РОДИТЕЛИ

Для того, чтобы Ваш ребенок не совершал буллинг и не был жертвой буллинга, обратите внимание на следующие моменты:

1

Не позволяйте агрессивное обращение среди членов семьи

Ребенок копирует то, что видит дома. А дома он часто видит и жертву, и агрессора. Поэтому может скопировать любую из моделей.

Открыто говорите с ребенком на тему буллинга.

Видя, что родитель осведомлен об этой проблеме, ребенок будет уверенней обращаться за помощью при необходимости.

2

3

Уважайте личные границы ребенка в физическом и психоэмоциональном плане.

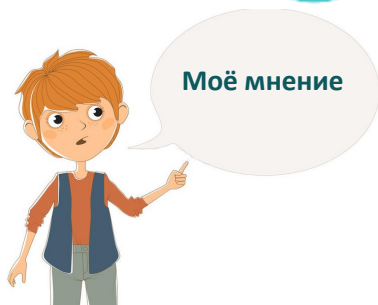

Восприятие и уважение ребенка как личности в повседневной жизни, вырабатывает у него навыки уважения личных границ у других.

Стимулируйте ребенка свободно высказывать свое мнение.

4

Дети, чувствующие, что их мнение важно, свободней делятся внутренними проблемами и уважают чужое мнение.

5

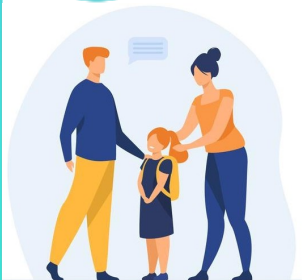
Чаще хвалите своего ребенка.

Похвала формирует высокую самооценку у детей, делая их менее уязвимыми перед мнением окружающих.

6

Принимайте активное участие в классных и школьных мероприятиях.

Чаше посещая школьные мероприятия, Вы лучше узнаете одноклассников своего ребенка и их родителей, также и они узнают Вас. Это способствует предотвращению проблемы.

Не старайтесь оправдать своего ребенка, если он совершил буллинг.

7

Только тогда ребенок поймет, что нужно уметь нести ответственность за свои действия.

8

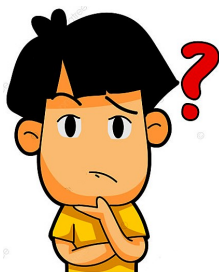
Не вините ребенка, если он подвергся буллингу.

«Слабак!», «Какой ты мужчина?», «Чего бояться?», «И что? Надо из-за этого плакать?» – подобные выражения оказывают еще большую нагрузку на психику ребенка, переживающего стресс от буллинга. Сейчас ему нужна только Ваша защита и поддержка.

9

При выявлении буллинга важно узнать у ребенка, в какой именно помощи он нуждается.

В некоторых случаях достаточно придать ребенку уверенности и научить правильно реагировать на буллинг. Иногда же необходимо вмешаться и привлечь к ответственности агрессора.

Совершайте неожиданные визиты в школу.

10

Подобные визиты помогут увидеть Вашего ребенка и его сверстников в реальной школьной среде.

**STOP
BULLYING**

Ата-аналар үшін НҰСҚАУЛЫҚ

Бұл нұсқаулық "Ел ертеңі – жас ұрпақ" бағдарламасы аясында "Бақытты бала – саналы ата-ана" жобасы бойынша "Түркістан облысы адами әлеуетті дамыту басқармасы" Мемлекеттік мекемесінің тапсырысымен шығарылды.

Ата-аналар

Балаңыз буллинг жасамауы үшін және буллингтің құрбаны болмауы үшін келесі кеңестерді ескеріңіз.

1

Отбасы мүшелері арасында агрессивті қарым-қатынас жолдарына мүмкіндік бермеңіз.

«Ұяда не көрсе, ұшқанда соны іледі» демекші баланы үйде агрессорды да, жәбірленушіні де көргендіктен, одан екеуі де шығады.

Балаңызбен буллинг жайлы ашық сөйлесіңіз.

Мұндай тақырыптан ата-ананың хабардар екенін білу баланың керек жағдайда қысылмай бөлісу мүмкіндігін береді.

2

3

Балаңыздың физикалық және психоэмоционалды жеке шекараларын құрметтеңіз.

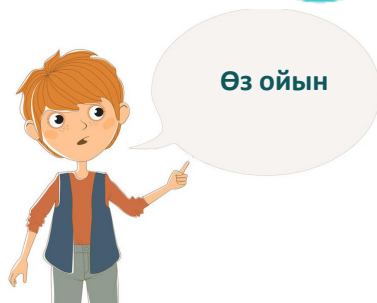

Күнделікті қарым-қатынаста баланы жеке тұлға ретінде қабылдап, құрметтеу балада басқалардың жеке шекараларын құрметтеу дағдысын қалыптастырады.

Өз ойын еркін айтуға ынталандырыңыз.

4

Өз ойы отбасыда маңызды екенін сезінетін балалар ішкі проблемаларын еркін айтатын болады. Сонымен қатар, басқалардың жеке ойларын құрметтейді.

5

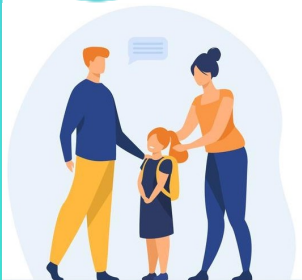
Балаңызды жиі мақтаңыз.

Мақтау баланың бойында жоғары өзбағаланым қалыптастырады. Сол арқылы басқалардың ойына тәуелділігі азаяды.

6

Сынып және мектеп іс-шараларына белсенді қатысыңыз.

Мектепке жиі келетін ата-ана баласының сыныптастарын, олардың ата-аналарын жақсы таниды. Мұндай таныстық жалпы проблемалардың алдын алуға көмектеседі.

Мектепте балаңыз буллинг жасаған болса, оны қорғап ақтауға тырыспаңыз.

7

Сол арқылы бала әрбір іс-әрекеті үшін жауапкершілік аруды үйренеді.

8

Балаңыз буллинге ұшыраған болса, оны айыптап кінәламаңыз.

Баланы «әлсіз», «өзіне сенімсіз», «жігіт емес», «соған да жылап қалдың ба?» секілді сөздермен айыптамаңыз. Буллингке ұшыраудың өзі бала үшін үлкен стресс. Қазір оған тек қорғау мен қолдау қажет.

9

Буллингті байқаған кезде балаңыздан не қалайтынын сұраңыз немесе анықтаңыз.

Кейде балаға сенімділік беріп, мұндай жағдайда не істеу керектігін түсіндіру жеткілікті болып жатады. Кейде араласып, жәбірлеушіні жауапкершілікке тарту керек болады.

Балаңыздың мектебіне күтпеген сәттерде барып тұрыңыз.

10

Балаңызды және құрбыларын шынайы мектеп ортасында көре аласыз.

**STOP
BULLYING**